

INHOUD

ONTDEKKEN 6

Welkom in Praag.....	8	Routes.....	20
De parels van Praag.....	10	Veelzijdig Praag.....	26
Zicht op Praag.....	14	Jaaroverzicht van Praag.....	50
De wijken van Praag.....	16	Een korte geschiedenis.....	52

BELEVEN 58

Staré Město.....	60	Nové Město.....	154
Josefov en Noord-Staré Město..	86	Buiten het centrum.....	176
Praagse Burcht en Hradčany.....	102	Dagtochten vanuit Praag.....	190
Malá Strana.....	124		

WEGWIJS 202

Voor vertrek.....	204	Register.....	212
Praag onderweg.....	206	Nuttige uitdrukkingen.....	220
Praktische informatie.....	210	Dankbetuiging.....	222

Links: De Tynkerk vanaf het Stadhuis Oude Stad
Vorige bladzijde: De middeleeuwse stenen Karelsbrug over de Moldau
Omslag: De Karelsbrug en Malá Strana in een gouden gloed

EEN KORTE WANDELING PRAAGSE BURCHT

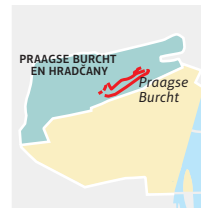
Afstand 1,5 km **Tram** Pražský hrad
Duur 15 minuten

Het complex van de Praagse Burcht is door zijn locatie en bouwstijlen zeer geschikt voor een rustige wandeling. Ondanks enkele branden en invasies heeft de burcht kerken, kapellen, paleizen en torens uit iedere periode van zijn geschiedenis weten te behouden:

van de gotische pracht van de St Vitus-kathedraal tot de renaissance-invloeden van Rudolf II. Deze route voert langs elke bezienswaardigheid, maar u bent zeker een dag kwijt als u de gebouwen van het complex vanbinnen wilt bekijken.

Weetje

De binnenplaatsen dateren van 1753-1775 toen het hele complex werd herbouwd in de barokke en neoklassieke stijl.

Oriëntatiekaart

Voor meer details, zie blz. 104

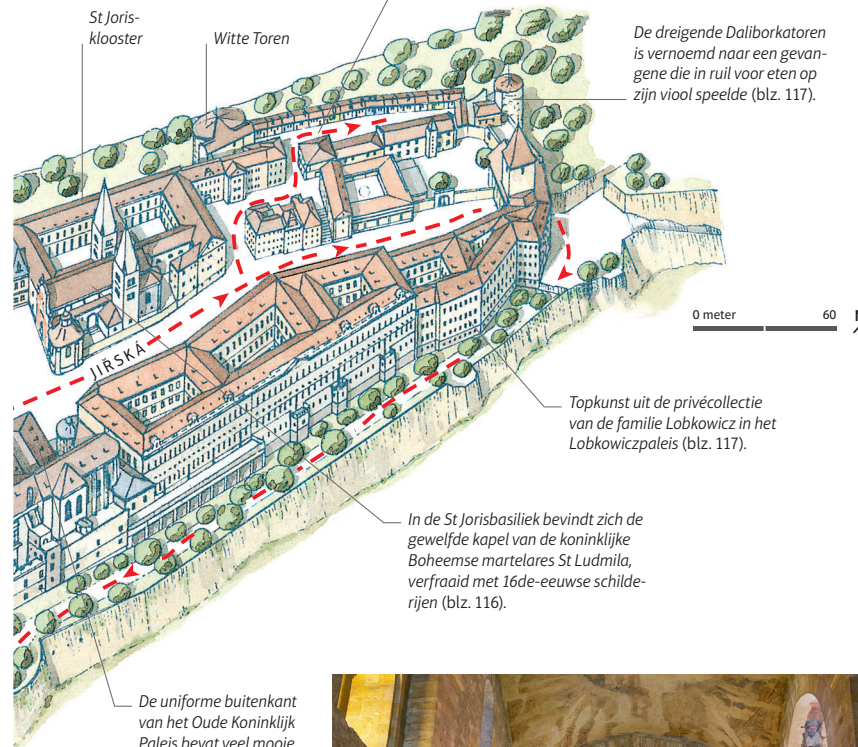
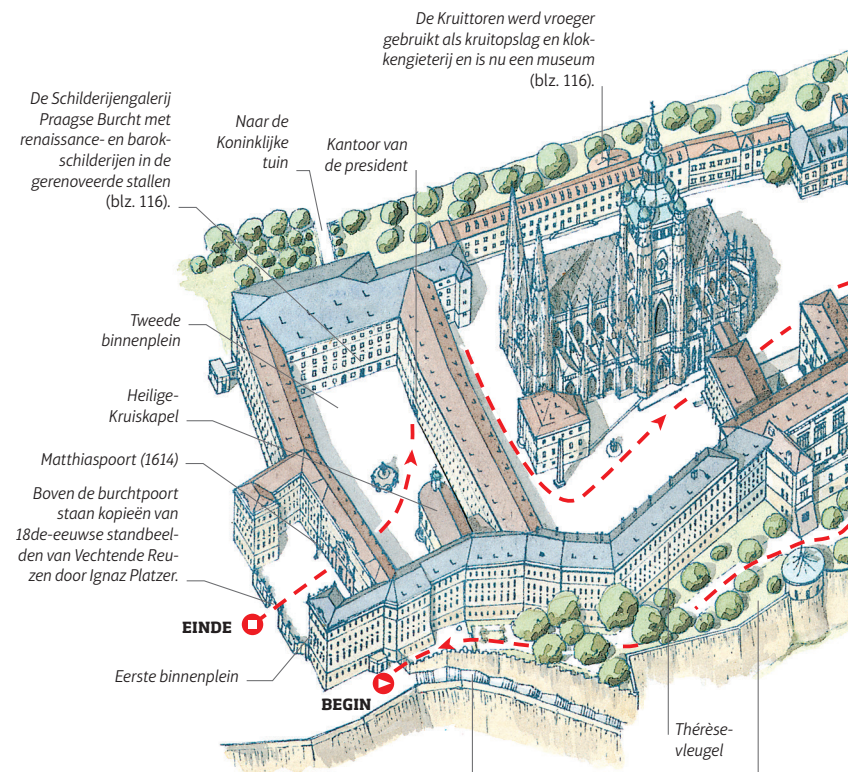
De pittoreske ambachtshuisjes van het Gouden Straatje werden in de 16de eeuw langs de burchtmuur gebouwd voor de wachten en kanonniers van de burcht (blz. 117).

De dreigende Daliborkatoren is vernoemd naar een gevangene die in ruil voor eten op zijn viool speelde (blz. 117).

Topkunst uit de privécollectie van de familie Lobkowicz in het Lobkowiczpaleis (blz. 117).

In de St Joriskathedraal bevindt zich de gewelfde kapel van de koninklijke Boheemse martelares St Ludmila, verfraaid met 16de-eeuwse schilderijen (blz. 116).

De uniforme buitenkant van het Oude Koninklijk Paleis bevat veel mooie gotische en renaissancezalen. In de Landtafelzaal hangen familiewapens aan de muren en het plafond (blz. 110).

Trappen naar Malá Strana

Meerdere 18de-eeuwse standbeelden sieren de Slottuin onder aan de burcht (blz. 118).

Historische huizen in het Gouden Straatje, een van de mooiste klinkerstraten van het complex

Het prachtige interieur van de romaanse St Joriskathedraal

1342
Judithbrug vergaan door overstromingen.

1357
▲ Karel IV geeft opdracht tot bouw nieuwe brug.

1393
▲ St Johannes van Nepomuk van brug geworpen op bevel van Wenceslas IV.

1648
Zweden vernietigt deel van de brug en Brugtoren Oude Stad.

2002
Brug ongeschonden na enorme overstroming.

Tijdlijn
1158
▲ Judithbrug (Europa's tweede middeleeuwse stenen brug).

1713
▲ Brug verfraaid met 21 beelden door Braun, Brokoff en anderen.

1890
▲ Drie bogen verwoest door overstroming.

1 KARELSBRUG

KARLŮV MOST

📍 F5 🚶 Malá Stranzijde: 12, 15, 20, 22 naar Malostranské náměstí, ga naar beneden naar Mostecká; Staré Mestozijde: 2, 17, 18 naar Karlovy lázně 🚶 Brugtorens Malá Strana, Oude Stad: dag. 10.00-18.00 (juni-aug. 9.00-21.00; april, mei en sept. tot 19.00; dec. tot 20.00) uur

De spectaculaire Karelsbrug, de bekendste trekpleister van Praag, is sinds de bouw het toneel geweest van processies, veldslagen, executies en meer en meer filmopnamen. De brug van 520 m lang is opgetrokken uit zandsteenblokken die zouden zijn versterkt door de specie met eieren te vermengen.

In 1357 gaf Karel IV opdracht voor de bouw van de Karelsbrug om de Judithbrug te vervangen die in 1342 door overstromingen verloren was gegaan. Architect Peter Parler bouwde deze gotische brug die de Oude Stad met Malá Strana verbindt. Tot 1841 kon je de Moldau alleen via de Karelsbrug oversteken. Vanaf 1683 werden de standbeelden toegevoegd; tot die tijd stond er ter verfraaiing slechts een eenvoudig kruis.

De brugtorens

Op de Karelsbrug staan twee prachtige gotische brugtorens; de Brugtoren Oude Stad is een van de mooiste in zijn soort. Deze brugtoren, ont-

🗨️ CAPITOOLTIP Wanneer naar de Karelsbrug?

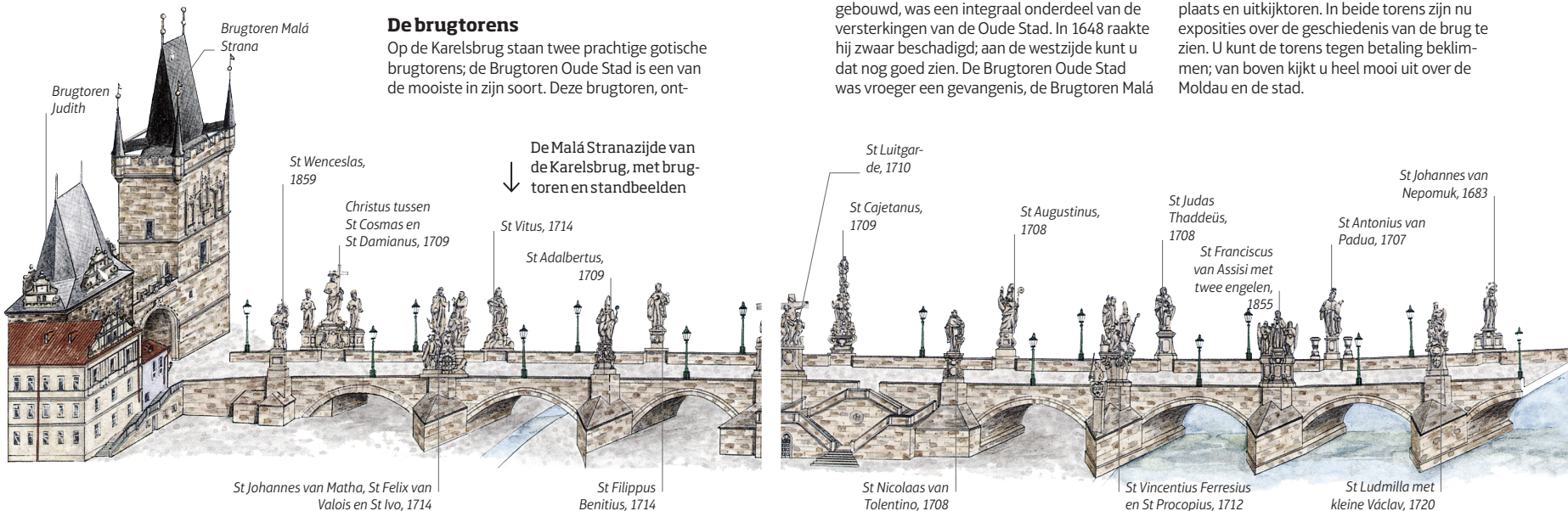
Overdag wemelt de Karelsbrug van de artiesten en toeristen. De vroege ochtend, als de zon opkomt achter de Brugtoren Oude Stad, is de beste tijd voor een bezoek. Een avondwandeling levert eveneens een spectaculair uitzicht op, met de verlichte kathedraal en burcht op de achtergrond.

↑ Brugtoren Malá Strana en de kleinere Brugtoren Judith

worpen door Peter Parler en eind 14de eeuw gebouwd, was een integraal onderdeel van de versterkingen van de Oude Stad. In 1648 raakte hij zwaar beschadigd; aan de westzijde kunt u dat nog goed zien. De Brugtoren Oude Stad was vroeger een gevangenis, de Brugtoren Malá

Strana (15de eeuw) diende ooit als opslagplaats en uitkijktoren. In beide torens zijn nu exposities over de geschiedenis van de brug te zien. U kunt de torens tegen betaling bekijken; van boven kijkt u heel mooi uit over de Moldau en de stad.

11

Grootprioraatsplein en de Lennonmuur

Velkopřevorské náměstí

📍E5 📍Malostranská
🕒12, 15, 20, 22

Aan de noordkant van dit groene pleintje zetelde vroeger de grootprior van de Maltezer ridders. Het huidige paleis is uit 1720; de deur- en raamkozijnen en de siervazen komen uit het atelier van Matthias Braun. Aan de overkant daarvan staat het Buquoy-paleis, nu de Franse ambassade: een barokgebouw uit ongeveer dezelfde tijd als het Grootprioraatspaleis.

Een wat ongebruikelijke plek in Praag is de Lennonmuur, een muur van de Grootpriorij die na de moord op John Lennon in 1980 werd volgespoten met graffiti. In die jaren verzamelde zich hier het anti-communistische protest.

Sindsdien is de graffiti meerdere keren overgeverfd – om 's nachts weer te verschijnen.

12 📍📍📍📍

Kunsthalle Praha

📍F3 📍Klárov 5
📍Malostranská 🕒2, 12, 15, 18, 20, 22 📍kunsthalle.praha.org

Dit culturele centrum is gevestigd in het voormalige transformatorstation Zenger en presenteert moderne en hedendaagse kunst uit de Tsjechische en internationale scene. Het biedt onderdak aan een scala aan kortlopende tentoonstellingen en educatieve projecten, culturele evenementen en sociale activiteiten. De designwinkel in de lobby biedt een gevarieerde selectie Tsjechische en internationale artikelen, zoals sieraden, woonaccessoires, prints en gelimiteerde oplages in samenwerking met kunstenaars. Er worden ook boeken en creatief speelgoed aangeboden.

→ John Lennons ogen priemen door alle graffiti op de Lennonmuur, die (inzet) vaak door mensen wordt beschilderd

13

St Thomaskerk

Kostel sv. Tomáše

📍E4 📍Josefská 8 🕒257-530556 📍Malostranská 🕒12, 15, 20, 22 📍Alleen voor diensten

Al in 1285 stichtte Wenceslas II deze oorspronkelijk gotische kerk als kloosterkerk voor de augustijnen, maar ze was pas in 1379 af. In de hussitische periode was dit een van de weinige katholieke kerken; niet zo vreemd dus dat ze zware schade opliep toen proto-protestantse hussieten hier brand stichtten. Onder Rudolf II ontwikkelde de St Thomaskerk sterke banden met het keizerlijk hof. Meerdere leden van Rudolfs entourage zijn hier begraven, zoals architect Ottavio Aostalli en beeldhouwer Adriaen de Vries. In 1723 werd de kerk getroffen door bliksem; men vroeg Kilian Ignaz Dientzenhofer om haar op te knappen. De structuur van de oude kerk en de gotische torenspits zijn bij de barokke prints en gelimiteerde oplages in samenwerking met kunstenaars. Er worden ook boeken en creatief speelgoed aangeboden.

gen kopieën van schilderijen van Rubens: *Het martelaarschap van St Thomas* en een schilderij van St Augustinus. De originelen hangen in het Sternbergpaleis (blz. 119).

14

Onze-Lieve-Vrouwe-onder-de-Kettingkerk

Kostel Panny Marie Pod Řetězem

📍E5 📍Lázeňská/Velkopřevorské náměstí 4
🕒257-530824 📍Malostranská 🕒12, 15, 20, 22
📍Concerten en diensten

Deze kerk – de oudste in Malá Strana – stamt uit de 12de eeuw. Koning Vladislav II schonk haar aan de johannieten, de orde die later bekend werd als die van de Maltezer ridders. De kerk stond midden in het zwaar versterkte klooster dat de toegang naar de oude Judithbrug bewaakte. De naam van de kerk verwijst naar de ketting die werd gebruikt om boten tegen te houden die geen invoerrechten betaald hadden. In de 13de eeuw is een gotisch

↑ Het hoogaltaar in de Onze-Lieve-Vrouwe-onder-de-Kettingkerk

Een wat ongebruikelijke plek in Praag is de Lennonmuur, een muur van de Grootpriorij die na de moord op John Lennon in 1980 werd volgespoten met graffiti.

presbyterium toegevoegd, maar een eeuw later werd de oude romaanse kerk gesloopt. Hoewel er een zuilengang met een paar massieve vierkante torens bij kwam, werd het werk eraan gestaakt. Het oude schip werd een binnenplein tussen torens en kerk. In 1640 kreeg de kerk een barokke facelift. Karel Škréta's schilderij boven het hoogaltaar toont de maagd Maria en Johannes de Doper die de Maltezer ridders in 1571 te hulp schieten bij de overwinning op zee op de Turken bij Lepanto.

15

Maltezerplein

Maltézské náměstí

📍E5 🕒12, 15, 20, 22

Dit mooie plein heet zo vanwege de priorij van de Malte-

zer ridders, die ooit in dit deel van de stad stond. Aan de noordzijde van het plein staat een beeldengroep met Johannes de Doper van Ferdinand Brokoff, die bij een fontein uit 1715 ter nagedachtenis aan het einde van een pestepidemie hoort.

De meeste gebouwen aan het plein dienden ooit als woningen van welvarende stedelingen. In de 17de en 18de eeuw werd Malá Strana overgenomen door de katholieke adel; veel woningen zijn toen verbouwd tot flamboyante barokpaleizen. Het grootste, het Nostitzpaleis uit het midden van de 17de eeuw, staat aan de zuidzijde. Rond 1720 werd er een balustrade aan toegevoegd met klassieke vazen en beelden van keizers. Nu zetelt het Ministerie van Cultuur in het paleis en worden er concerten gegeven.

EN VERDER...

Slot Konopiště

40 km ten zuidoosten van Praag Van Hlavní nádraží naar Benešov, dan lokale bus Voor openingstijden zie website zamek-konopiste.cz

Hoewel het teruggaat tot de 13de eeuw, is het huidige slot met gracht een eind-19de-eeuwse creatie. In de tussentijdse periode heeft de barokarchitect František Kaňka het slot herbouwd; bij de brug over de slotgracht staat een poort (1725) van Kaňka en beeldhouwer Matthias Braun.

Konopiště kwam in 1887 in bezit van kroonprins Franz Ferdinand, die later erfgenaam van de Oostenrijkse troon werd. Zijn moord in 1914 ontketende de Eerste Wereldoorlog. Zijn vrouw kon niet rekenen op de goedkeuring van het Habsburgse hof en daarom was hij veel op Konopiště, waar hij wapens en Meissnerporselein verzamelde, die te zien zijn in de stijlvol gemeubileerde kamers. De hertenkoppen langs de muren trekken de meeste aandacht.

Slot Křivoklát

45 km ten westen van Praag Van Hlavní nádraží via Beroun of van Masarykovo nádraží via Rakovník (1 km naar kasteel) Voor openingstijden zie website hradkrivoklat.cz

Net als Karlštejn heeft dit kasteel zijn uiterlijk te danken aan het restauratiewerk van Josef Mocker. Ooit was het een jachtslot voor de Přemysliden-prinsen; hier woonde en werkte de jachtmeester. In de 13de eeuw bouwde koning Wenceslas I er een stenen slot, dat tot de 17de eeuw in handen van Boheemse koningen en Habsburgse keizers zou blijven. Karel IV bracht er een deel van zijn jeugd door; in 1334 keerde hij terug uit Frankrijk met zijn eerste vrouw Blanca van Valois. Hun dochter Margaretha is hier geboren. Om zijn koningin en prinsesje een plezier te doen, beval Karel de dorpsbewoners om nachtegalen te vangen en ze in een bos net onder het kasteel weer vrij te laten. Bezoekers kunnen nog steeds langs het

TOP 5 MACHTIGE KASTELEN IN BOHEMEN

Loket

Prachtig middeleeuws kasteel op een hoge rots aan de Ohře-rivier.

Hluboká nad Vltavou

Neogotisch bouwwerk, beroemd om de historische inrichting en 19de-eeuwse stijl.

Český Šternberk

Enorm kasteel op een heuvel aan de Sázava-rivier bij Karlštejn.

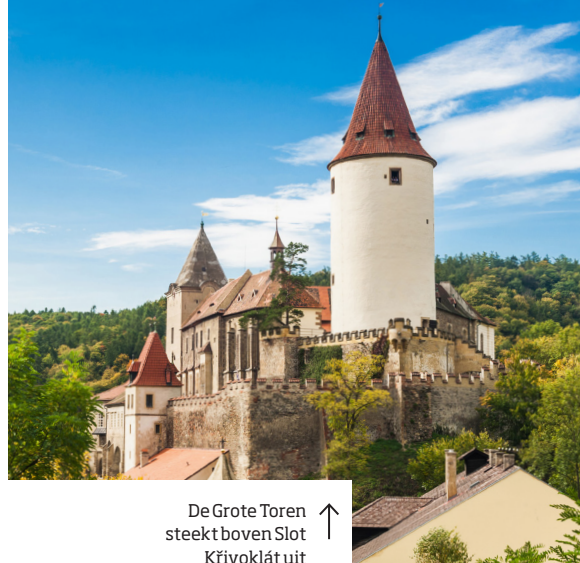
Litomyšl

Mooiste renaissance-kasteel van Tsjechië; hier is Bedřich Smetana geboren.

Český Krumlov

Dit kasteel boven het stadje Český Krumlov in Zuid-Bohemen staat op de Werelderfgoedlijst.

'Nachtgeaalpad' wandelen. Het koninklijk paleis beslaat de oostkant van het driehoekige kasteel, een hoek die wordt gedomineerd door de 42 m hoge Grote Toren. Er is

De Grote Toren steekt boven Slot Křivoklát uit

nog steeds 13de-eeuws metselwerk zichtbaar, maar het grootste deel van het paleis stamt uit de tijd van Vladislav Jagiello. Op de eerste verdieping is een gotische gewelfde zaal, net als de Vladislavzaal in het Oude Koninklijk Paleis van de Praagse Burcht (blz. 110). Deze heeft een erker- raam en een fraaie loggia, en in de kapel staat een gotisch altaar van verfijnd houtsnijwerk. De Augustagevangenis onder de kapel is vernoemd naar bisschop Jan Augusta van de Boheemse Broederschap, die hier midden 16de eeuw gevangenzat. In de

kerker is nu een escaperoom gevestigd.

Veltrusy Château

Veltruský zámek

20 km ten noorden van Praag Van Masarykovo nádraží naar Kralupy nad Vltavou, dan per bus

Voor tijden zie website zamek-veltrusy.cz

Veltrusy is een stadje aan de Moldau met een 18de-eeuws kasteel dat de aristocratische familie Chotek liet bouwen.

Het heeft de vorm van een kruis met in het midden een koepel. Een trap met standbeelden die de maanden en seizoenen voorstellen, leidt naar het kasteel. Het 300 ha grote landgoed is aangelegd als een hertenkamp in Engelse stijl. Vlak bij de ingang graast een kudde herten op een omheind stuk grond.

De Dorische tempel en het Maria Theresapaviljoen, de orangerie en de grot zijn van eind 18de eeuw. In het park zijn zo'n 100 verschillende boomsoorten geplant.

Aan de overkant van de rivier en vanaf Veltrusy per bus of trein bereikbaar ligt het

Nelahozeves Château. In dit renaissancekasteel is de expositie 'Privé: thuis bij een adellijke familie' te zien, over de vijf eeuwen geschiedenis van de familie Lobkowicz. Diverse kamers zijn ingericht met antiek meubilair. De bibliotheek bevat het familiearchief. De kunstschaten staan in het Lobkowiczpaleis (blz. 117).

Elk jaar is er in het Nelahozeves Château een populair festival voor klassieke muziek: Dvořákova Nelahozeves.

Nelahozeves Château

Van Masarykovo nádraží naar Nelahozeves-zámek April-okt. di-zo 9.00-17.00 uur lobkowicz.com

Een vijver in de landschapstuin van Veltrusy Château